

Titok Newarkban

*Az emberekre túl nagy súllyal nehezédnek
tetteik. Hol az az ember, ki - cselekedvén -
ne vált volna tettének áldozatává s rabjává?*

*Az, mit cselekedett, kötelezni kezdi,
s arra kényszeríti, hogy újra megtegye.*

Ralph W. Emerson

„Immár három napja, hogy éj közepén riadalmasan ébredt mind az egész ház! - jegyzé naplójába 1867. szeptember 11-én Mrs. Chandler. - Négy egymást követő, gyors puskalövésre ijedtünk, és eme dörgések a parkból rezgették meg a tárt ablaktáblákat, melyek éj idején amiatt nyitvák, hogy ilyenkorra nyárhőségben, legalább hajnal jöttéig, a zöldből hűsebb lég simogassa a szendergőket.

Négy éles puskalövés hangozván, nem tellett bele öt minutába, s már valamennyien összeverődénk földszint, Marius *living room*-jának előtte, az ajtainál. Gyertyáink gyér és libegő lángfényeiben bizonyára nevetni való látványt nyújtánk egymásnak, ki-ki sebtébe magára kapott kendővel, toiletköntösben, puskás vőin pedig egy megvedlett bársony házikabáttal a háló inge fölött, de a dörgések váltig füleinkben visszhangoztak, s még énbennem is elfojták a velem született hajlandóságot, mely más ízben az ily »csinos életképet« megmosolyogtatná velem.

Legutolsónak Miss Marjory támolygott ki szobájából hozzánk, noha néki felöltözködni sem kellett, hiszen ébren volt még, várván, hogy Marius hozzá csöngessen, hogyha elébb vagy utóbb háló ágyába akar térhetni.

- A *Captain*?! - kérdé hullafehéren. - Nem... ugye nem történt baja?!

Bent Marius már elgördítette tolószékét a küszöbhez, s nagynehezen kinyitotta az ajtót.

- Él a fiú? - nézett atyjára, de oly közönyös szemmel, mint az, kit, még ha meg is lőtték a fiút, a szerencsétlenség hidegen hágy.

Magam úgyszintén épp vőmre akartam rápillantani, ámde szemem közben megakadt legkedvesb lányunokámon. Jessica oly dermedt vala, mint egy márványkő szobor. Ott állt atyja mögött, s fogait – nem tudván, mit teszen – önkeze húsába bemélyesztette. Netán ugyanott, hol már több nappal előbben is észrevevém a fehér bőren egy vad harapásnak fognyomait, melyeket maga ejtett öklén, s nyilván akkor is indulatában tette... Talán – ötlött föl bennem a gondolat – érette, valóban az árva fiúért retteg?

De mi történt: mi okozta az éji lövöldést?

A *Farago House* parkját övező kőfal töve mentén, mikor építék, két nyílást kellett hagyni, melyek hetven-valahány lépésnyire egymástól egy vékony csermely két kapujául szolgálnak. Két rácsos, másfél-lábnyi magas boltív, a fal aljában képezve. Az egyikén át a csekély patakocska a parkba befoly, s idebent halad egy darabon, majd némi szeszélylyel a másik nyíláshoz kanyarulván vissza oson, honnan jött, ki a rétségbe. Midőn vőm s lányom a parkot kőfallal bekerítették, örülének is annak, hogy parkjukba betérül a csörgedező víz, és későbbben a gyermekeik sokat is játszanak a csermely habjaiban.

Vas rácsot a két nyílásra csak évek múltával, az első Pinkerton-testőr kívánságára csináltattak, aközben, hogy a fal tetejét is vas tövisekkel végig plántáltatták.

S most, ezen említett éjnek közepén Marius *jackman*-je gyanús vízcsobbanatok zajait hallá meg, sőt egyenest onnan, hol a csermely a parkba betér. Mint hogyha a vízben előre haladván mozgott volna a lény, ki a nyílás rácsán át is a parkba hatolni merészelt. S hogy nem füle csalta, legott érzé is a véreb pórázán. A kopó, mely véletlen se jelez fölugatván – ilyképp mondá vőmnek –, »vadat állá«, s ily ajzottságában feszíté szíjját!

Ő akkor karabélyát már oda szegzé, honnan az obskúrus nesz jött, s ámbár hitvány vala fénye a holdnak, látta is immár, hol lapul és mászik hasmánt a mederben a hívatlan »vendég«. Gazdái parancsa szerint rá kellett volna kiáltania, s bizonyára kiáltott volna is ő, ha erős izgalma belé nem fojtja a gégejébe a hangot. »Szégyellem – vallá be utána –, rühellem, hogy nem voltam okosabb. Mert otthol, valahányszor csakugyan csávába valék, magamon mind annyiszor úrrá lenni akartam, s voltam is úr magamon: nem lődöztem sose átabotába, ’szen azt csak a gyáva duhaj teszi. Most meg, akár egy életeféltő kapcabetyár. Egy tévelygő vidrára...«